

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

autor: Bc. Jitka Kojanová

název: Doplnění zástavby mezi ulicemi Jiráskova a Lipanská

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Ivan Plicka, CSc.

datum: 06/2020

oponent: MgA. Jakub Chuchlík

Téma a motivace

Předmětem diplomové práce Jitky Kojanové je část rozsáhlého transformačního území v dolním centru Jablonce nad Nisou. Současný stav celé lokality je rozpačitým důsledkem asanace podél ulice 5. května. Záměr „Velkého bulváru“, realizovaný na počátku milénia, přinesl novou organizaci uličního profilu komunikace první třídy a množství nezastavěných proluk. Urbanisticky neukotvený prostor a řada chátrajících objektů mají podíl na sociální disharmonii celého prostředí. Novým impulsem pro tuto lokalitu se stal záměr výstavby terminálu veřejné dopravy. Ten je situován do prostoru chátrající bývalé tržnice v západní části území a uvolňuje tak stávající autobusové nádraží i přilehlé prostory na východě. Projekt terminálu je již ve fázi územního rozhodnutí a diskuze nad využitím uvolněného území je tedy velmi aktuální.

Jitka Kojanová předkládá ve své práci urbanistický návrh zástavby (zpracovaný v rámci diplomního semináře) a architektonický návrh jednoho z navržených bloků. Navržená městská struktura má ambici dodefinovat neukončené bloky z období největšího stavebního rozmachu města, před více než sto lety. Zároveň návrh identifikuje spojující potenciál veřejného prostranství v podobě řeky Nisy. Z předložené dokumentace je patrné, že si je autorka vědoma širších souvislostí své práce.

Struktura a podoba dokumentace

Celá dokumentace je velmi přehledně strukturovaná a kultivovaně zpracovaná. Srozumitelně provádí čtenáře od analýzy, přes urbanistické měřítko až po architektonický návrh. Je věcná, bez zbytečných výplní a výrazově ucelená.

Analýza a zadání

Analytická část nabízí průřez dílčími tématy a poměrně obecnou interpretaci závěrů. Z dopravního pohledu obsahuje sporný předpoklad zklidnění ulice 5. května. Bylo by vhodné zacílit analýzu adresněji k limitům a východiskům následně formulovaného konceptu zástavby. Vzhledem k obecnému zadání projektu by bylo žádoucí koncipovat analýzu i jako podklad pro formulaci stavebního programu, charakteru, standardu bydlení a s tím souvisejícího využití poloveřejných a veřejných prostranství. Absence doložené úvahy: kdo bude obyvatelem, jak by chtěl bydlet a pobývat v nově navrženém prostředí měla bohužel podle mého soudu vliv na řadu rozhodnutí v procesu návrhu a vedla k větší míře unifikovaných řešení, ať už v typologii domu nebo přilehlých venkovních prostorech.

Urbanistický návrh

Z urbanistického návrhu je patrná základní ambice: dokončení roztržené blokové zástavby. Toto sešívání nové a původní zástavby však působí nejednoznačně a zachovává některé rozpaky z dnešní potrhane tkáně. Důvodem je nejasná hierarchizace východisek formujících hmotové řešení. V nich se setkávají přesvědčivě silná městotvorná témata (např. řeka) s dílčími potřebami, které mohou být zachovány bez významnějšího vlivu na hmotové řešení (např. vedení pěších zkratk). Z absence přesnější formulace principů plyne řada sporných rozhodnutí;

Dopravní koncepce území je plošně řešena sdílenou zónou. Je otázkou, zda by v navrženém rozsahu unesla intenzity vyplývající z kapacit nových hmot i logistiky výrobního objektu, který je součástí území. Otázka je o to zásadnější, že návrh zároveň ruší sjezd ze stávající okružní křižovatky a odstraňuje navazující most přes Nisu, čímž se obslužnost území koncentruje na jeden až dva mosty a zároveň je kvůli tomu pojižděna větší část nábřeží. Odstranění mostu je problematické i v rámci deklarované prostupnosti územím. Argumentem pro odstranění je souvislá linie nábřeží. Ta je však prostorově a výškově řešena bez bližšího kontaktu s vodou, kterou návrh nechává v hlubokém korytě.

Hmotové řešení dokončení bloku vytváří dramatický vztah nových štítů s původními domy. Tvarově nejsložitější plocha u okružní křižovatky je řešena amorfním uřovkovým objektem s nepříliš zřejmým vztahem k přilehlým veřejným prostranstvím, které spoluvytváří.

Hmotový návrh zástavby prázdného bloku v jihozápadní části území lze chápat jako objemovou regulaci, předpokládající následné podrobnější prověření. Zcela nejpřesvědčivěji je koncipován blok, který je předmětem architektonického návrhu.

Architektonický návrh

V návaznosti na komentář k urbanistickému návrhu je koncept řešeného bloku založen na výrazně přesněji definovaných principech. Hmotové řešení funguje jako šev mezi starou a novou zástavbou i mezi výškovou úrovní nejužšího centra města a novou čtvrtí kolem Nisy. Přejímá proto rytmus a proporce objektů Jiráskovi ulice a zároveň definuje novou uliční čáru a městský parter v ulici Lipanská. Zvolený koncept má také své provozní opodstatnění: parkoviště ve společné podnoží, efektivně organizované bydlení kolem komunikačních jader...

Právě v momentě, když vyjedeme výtahem do libovolného patra se však vrací otázka z analýzy a zadání: Kdo a jak by zde měl bydlet. Nepochybuji o tom, že by si navržené byty brzy našly své obyvatele. Lokalita i vlastní objekt má řadu výhod a bytů s vyřešeným parkováním i výtahem v centru města mnoho není. Přesto je v rámci hledání způsobu obydlí cenných míst centra škoda, že se práce příliš nezabývala typologií obyvatele, jeho nároky na soukromí a jeho vztahem k sousedům;

Mohlo by to přinést pestřejší paletu bytů i venkovních prostorů, a tedy i pestřejší skladbu obyvatel centra města.

Mohlo by to ovlivnit míru reprezentativnosti, civilnosti či repetitivnosti celkového výrazu, a tedy i jemnějšího kompozičního měřítka, používaného na okolních domech.

Z předložené dokumentace se nejeví zcela jasně výškové napojení objektu na Jiráskovu ulici. V pohledu je vyznačena úprava svahu s výraznými podestami u vchodů do jednotlivých hmot a prudké klesání mezi nimi. Předpokládá se, že je takto upravena celá ulice nebo jsou to jen modelované předprostory vstupů a vlastní ulice je odkloněna? Tomu by nasvědčovalo rozšíření ulice a úprava zpevněné plochy do kónického tvaru...

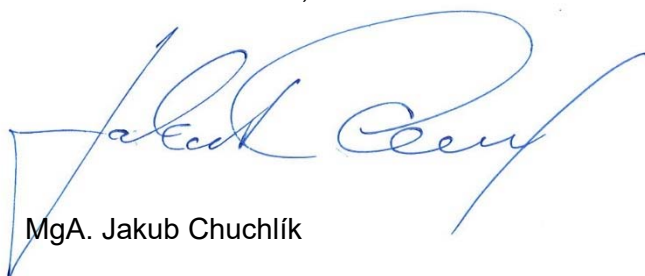
V rámci čtení výrazu domu je v dokumentaci drobný rozdíl mezi pohledy a vizualizacemi. Zdá se, že v pohledech nejsou balkónky a dům působí o něco jemněji.

Závěr a hodnocení

Přes zmíněné výhrady považuji diplomovou práci Jitky Kojanové za podnětný příspěvek do diskuze nad využitím tohoto území mého města a rád bych ji za to poděkoval. Diplomová práce nepochybně splňuje cíle zadání. Po obsahové stránce předkládá plnohodnotný architektonický názor, formulovaný adekvátními prostředky, čímž splňuje požadavky na udělení akademického titulu. Vzhledem k celkové kvalitě zpracování věřím, že na výše zmíněné kritické komentáře autorka konstruktivně zareaguje ať už v rámci obhajoby své práce či v rámci své následné praxe.

Práci doporučuji k přijetí a v klasifikační stupnici A až F navrhuji hodnocení B.

V Jablonci nad Nisou, dne 26. 06. 2020

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jakub Chuchlík', written over a large, light blue checkmark.

MgA. Jakub Chuchlík